

Notulen van de openbare bijeenkomst van de **gemeenteraad** van Oudewater met afgevaardigden van de Provincie Utrecht, gehouden op 10 december 2015 om 19.30 uur in het stadhuis aan de Visbrug 1 in Oudewater.

Aanwezig

Mevrouw J. Verbeek - Nijhof		voorzitter
De heer O.F. Matheijssen		griffier
De heer J. de Reuver		Provincie
De heer J. van Yperen		Provincie
De heer I.P.F. Boreel de Mauregnault	(VVD/D66)	lid
De heer J. Broere	(ChristenUnie/SGP)	lid
De heer K. de Bruijn	(CDA)	lid
Mevrouw M.C. Geerdes	(De Onafhankelijken)	lid
De heer R.A. van den Hoogen	(De Onafhankelijken)	lid
De heer W.K. Knol	(De Onafhankelijken)	lid
De heer G. Koffeman	(CDA)	lid
Mevrouw Y.G. Noordberg	(De Onafhankelijken)	lid
Mevrouw J.J. de Vor- van de Bunt	(CDA)	lid
Mevrouw A.P. van Wijk	(VVD/D66)	lid
De heer A.T. Wildeman	(De Onafhankelijken)	lid
De heer A.J. van Winden	(VVD/D66)	lid

1. Opening

De voorzitter opent om 19.30 uur de vergadering en heet alle aanwezigen welkom.

Ze geeft aan dat de Provincie als toezichthouder op basis van de begroting 9 correcties heeft toegepast. De Provincie zal toelichten wat de beoordelingscriteria zijn geweest en hoe het tot de bijstellingen is gekomen. Daarna wil ze met de raad in gesprek en bekijken wat er nodig is om het repressief ook voor het volgend jaar van kracht te laten zijn.

2. Presentatie provincie, redenen en overwegingen die aan brief ten grondslag liggen

De heer **De Reuver** geeft aan de hand van powerpointslides een presentatie. De presentatie is als handout uitgedeeld. In de presentatie gaat hij in op het wettelijk kader, de beoordeling en de werkwijze zoals die bij het financieel toezicht wordt toegepast.

Er is met de gemeente Oudewater 3 keer ambtelijk overleg en 2 keer bestuurlijk overleg over de begroting geweest voordat de raad de begroting heeft vastgesteld.

Vervolgens licht hij de posten toe waarvan de Provincie van mening is dat daarop correcties toegepast moeten worden. Als belangrijk punt noemt hij de realiteitswaarde van de begroting. Iedere keer kwamen bij de besprekingen nieuwe zaken uit de begroting aan de orde die de Provincie er niet uit kon halen. Met name de transparantie van de begroting kan verbeterd worden.

Voorts is het zo dat de Provincie uitgaat van de Mei-circulaire terwijl de gemeente is uitgegaan van de Septembercirculaire.

De herziening van de financiering werk en bijstand kan financiële gevolgen hebben voor de gemeente. Met name bij Ferm Werk zit voor de gemeente een behoorlijk financieel risico.

Een extra reden om preventief toezicht voor te stellen is dat in feite een opschuivende perspectief te zien is in die zin dat jaarlijks zaken worden doorgeschoven.

3. reactie raad Oudewater

De voorzitter geeft de raadsleden de gelegenheid om te reageren of vragen te stellen.

De heer **Wildeman** geeft aan dat de correcties van de provincie 3 categorieën betreft: de salarissen, de septembercirculaire en de verhuurbaarheid van het stadskantoor. Deze correcties zijn technisch van aard en niet het gevolg van beleidsbeslissingen van de raad. Daarom was hij onaangenaam verrast over de brief want het is gebruikelijk dat voordat de raad een begroting ter besluitvorming krijgt voorgelegd, er eerst een technisch overleg plaatsvindt zodat de begroting in technische zin in orde is. Met technisch vooroverleg bedoelt hij een reeks contacten, zowel ambtelijk als bestuurlijk, formeel en informeel. De raad mag ervan uitgaan dat een begroting technisch op orde is. Blijkbaar is hier iets fout gegaan. De eerste 2 categorieën hadden bekend moeten zijn voordat de raad de begroting definitief kreeg. Het gaat hier immers niet om de vraag wat er is begroot maar het gaat erom hoe het in de begroting is verwerkt. Als in het vooroverleg niet over deze problematiek is gesproken, dan is een verrassing voor de raad niet uitgesloten.

Over het stadskantoor is wel vooroverleg geweest en dat heeft ook geleid tot een begrotingsaanpassing. De raad heeft met deze wijziging invulling gegeven aan de door de toezichthouder gewenste bijstelling. Het verbaast hem dan ook dat hierover achteraf kanttekeningen waren. Om vergelijkbare problemen in de toekomst te voorkomen, dient de kwaliteit van het vooroverleg te worden verbeterd.

De door de raad vastgestelde begroting kent een overschot van ruim € 50.000. De jaarrekeningen van de afgelopen jaren kenden met uitzondering van 2014 ook een fors overschot. Zodoende is de algemene reserve van Oudewater hoog. Oudewater kent al jaren een traditie van veilig begroten en dat heeft er toe geleid dat de gemeente op dit moment nagenoeg schuldenvrij is, een goede liquiditeits- en solvabiliteitspositie heeft en een weerstandsvermogen heeft dat 3 x zo hoog is als vereist. Tot slot kent de begroting een uitgebreide risicoparagraaf waarin alle risico's voor zover bekend zijn meegenomen. De correcties die door de toezichthouder worden gedaan, kunnen moeiteloos worden gecorrigeerd in de begroting en de raad zal daarover straks een positief besluit nemen zodat ook na de correcties de begroting weer sluitend is, ook in meerjarenperspectief.

De heer **Broere** is getriggerd door de opmerking van de Provincie over de realiteitswaarde van de begroting. Hij ziet die opmerking van de Provincie graag onderbouwd door een aantal voorbeelden. De kernvraag is hoe dit voorkomen kan worden. Voorafgaand aan de vaststelling van de begroting, is de begroting 2 of 3 keer bijgesteld. De raad mocht er vanuit gaan dat de aanpassingen voldoende waren. Daarom begrijpt hij ook niet dat het percentage van de salarissen nu niet in orde is terwijl dat van tevoren bekend was.

De correcties 4, 5 en 6 zijn zaken die meestal op tafel komen tijdens de najaarsnota. De Provincie gaat uit van de Mei-circulaire maar in de najaarsverantwoording staan ook nog zaken die meestal in de begroting opgenomen worden. Kan dat niet meer meegenomen worden in de begroting? De begroting is immers een momentopname, een levendig stuk.

De lagere huuropbrengst van € 1900 die de Provincie heeft opgenomen, is overigens onjuist. Hij heeft nagerekend dat dat € 1100 moet zijn.

De risico's die de Provincie geeft ten aanzien van Ferm Werk vindt hij een beetje flauw want dat zijn risico's die de gemeente niet kan inschatten.

Over de opmerking aangaande de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Woerden hoort hij graag een nadere toelichting. Het onderhoudsniveau van de wegen is een politieke keuze.

Mevrouw **Van Wijk** onderscheidt twee risico's: financiële en operationele risico's.

Wat betreft de financiële risico's ligt er vanavond een raadsvoorstel voor waarop ingegaan wordt op de op- en aanmerkingen van de Provincie. Als dat raadsvoorstel aangenomen wordt, is de begroting van Oudewater zowel voor 2016 als in meerjarenperspectief weer sluitend. Ze denkt dat er dan gezamenlijk gesteld kan worden dat er geen financieel risico is voor de gemeente Oudewater. Wat betreft de operationele risico's ziet ze de nodige verbeterpunten. Om te voorkomen dat er preventief toezicht wordt opgelegd, zal de raad moeten bezien welke verbeterstappen er mogelijk zijn. Op het

punt van communicatie is er winst te boeken. Er is meerdere keren ambtelijk en bestuurlijk overleg geweest en de begroting is tot 2 keer toe bijgesteld, dan moet daar verbetering in kunnen zitten anders was de brief van de Provincie geen verrassing voor Oudewater geweest.

De raad en college letten er goed op dat structurele uitgaven niet met incidenteel geld gefinancierd kunnen worden en dat er geen grepen meer gedaan worden uit de algemene reserve. Op dat laatste punt kan de raad nog wel strakker opereren. Ze denkt dat de raad nog beter in control kan zijn en er een plan van aanpak opgesteld moet worden dat zich daarop richt.

Mevrouw **De Vor** meldt dat ook het CDA verrast was door de brief en ontstemd was over het voornemen tot preventief toezicht. De raad had dat eerder willen vernemen want voorafgaand aan de behandeling van de begroting heeft de raad vernomen dat er overleg is geweest over met name de opbrengsten van het verhuur van het stadskantoor. Op basis van de gesprekken is de begroting aangepast en was de raad in de veronderstelling dat dat afdoende zou zijn. Dus in die zin is haar fractie verrast dat een aantal zaken niet conform de richtlijnen van de Provincie is.

Ze denkt dat de gemeente Oudewater behoorlijke stappen heeft gezet in het verbeteren van de kwaliteit van de begroting. Ze is benieuwd naar de opmerking van de heer De Reuver over het ontbreken van transparantie op sommige punten. Ze hoort graag welke dat zijn zodat Oudewater de begroting kan verbeteren.

Straks ligt er een voorstel om de begroting weer sluitend te maken. Als de begroting op de punten wordt aangepast, is het dan voldoende voor de Provincie? Ze sluit zich aan bij de vorige sprekers dat het belangrijk is om met elkaar in gesprek te blijven en dat de kwaliteit van de gesprekken verbetert.

Mevrouw **Verbeek** geeft aan dat zowel ambtelijk als bestuurlijk de contacten goed zijn tussen de Provincie en Oudewater maar dat het zo is dat de toezichthoudende taak van de provincie formeel pas in werking treedt als de raad de begroting heeft vastgesteld.

Wat betreft de inkomsten uit de huurcontracten is het zo dat die huurinkomsten pas zeker zijn als er een getekend huurcontract aan ten grondslag ligt waaruit de inkomsten blijken. Als dat niet zo is, moet de Provincie vanuit de toezichthoudende rol een correctiepost toepassen. Dat is ook wat hier is gebeurd. Het voorstel dat de raad straks gaat bespreken kent ze. Door het vaststellen van dat voorstel worden er aanpassingen gedaan waardoor de begroting weer meerjarig sluitend is. Daarmee wordt formeel voldaan aan de voorwaarden die de Provincie vanuit haar toezichthoudende rol stelt. Dat betekent dat de Provincie geen preventief toezicht gaat toepassen. Het repressief toezicht blijft maar de Provincie gaat daaraan wel voorwaarden stellen. Een van de voorwaarden is een plan van aanpak om te voorkomen dat dezelfde situatie zich volgend jaar weer zal voordoen.

Oudewater stelt dat een aantal risico's op het sociaal domein niet ingeschat kan worden. De risico's kunnen evenwel in kaart worden gebracht en er kunnen voorzieningen worden getroffen voor die risico's om ze op te vangen. Over dat soort onderdelen zal het komend jaar het gesprek gevoerd worden. De septembercirculaire is niet meegenomen in deze beoordeling want de Provincie trekt – net zoals vorig jaar – de grens bij de meicirculaire. Daarnaast is het zo dat de jaarrekening geen onderdeel uitmaakt van de beoordeling van de begroting.

De heer **De Reuver** meldt dat bij iedere gemeente de correctie op de salarissen is toegepast.

Twee posten zijn er gecorrigeerd vanuit de septembercirculaire. Dan gaat het ook over de realiteitswaarde want op enig moment hadden die posten in de begroting moeten zitten. Nu worden ze gedekt vanuit de septembercirculaire terwijl deze posten eigenlijk regulier in de begroting hadden moeten worden opgenomen, vandaar de correctie.

De heer **Wildeman** merkt op dat de kern van zijn betoog was dat als dergelijke zaken van tevoren bekend zijn en ze niet in de primitieve begroting staan, waarom die zaken in het vooroverleg niet naar boven zijn gekomen. Dat zijn technische zaken waar de raad geen invloed op heeft. Met die salariscomponent en de zaken uit de septembercirculaire was de begroting sluitend te maken geweest. Dat is dus geen probleem maar het moet van tevoren wel bekend zijn en de raadsleden mogen ervan uitgaan dat dergelijke zaken in een ambtelijk of bestuurlijk overleg naar voren komen.

De aspecten met betrekking tot de verhuur zijn wel van tevoren besproken. Dat is positief zij het dat datgene dat besproken is, geleid heeft tot een aanpassing. Alleen die aanpassing is daarna niet

overgenomen, dus ook de aanpassing is niet vooraf gecommuniceerd. Hij pleit ervoor te zorgen dat die communicatie beter wordt en dat het vooroverleg inhoudelijk beter wordt.

De heer **De Reuver** reageert dat dat tijdens de ambtelijke overleggen heel nadrukkelijk aan de orde is geweest. Met name tijdens het laatste overleg is er duidelijk doorgevraagd over de looncompensatie en is aan de gemeente gemeld dat de Provincie 2% aanhoudt.

Wat betreft de realiteitswaarde is het zo dat er in de septembercirculaire posten worden gecorrigeerd die eigenlijk in de begroting hadden moeten staan. Daarnaast heeft het moeite gekost de uitvoeringsovereenkomst boven tafel te krijgen en uiteindelijk is daarin geconstateerd dat daar ook lasten in naar voren zijn gekomen die niet in de begroting zijn verantwoord.

Vervolgens bij het beheer van de kapitaalgoederen kunnen we onvoldoende de kwaliteitsniveaus vaststellen. Ook kunnen we onvoldoende vaststellen waar de dekking van de budgetten zit in de begroting terwijl dat wel in de voorschriften is opgenomen. Uiteindelijk moeten de voorzieningen voldoende zijn om het onderhoud van de kapitaalgoederen met name als ze in de categorie C en D terecht komen te kunnen garanderen. Dat zijn met name de realistische posten.

De heer **Broere** vraagt waarom de Provincie pas na het vaststellen van de begroting als toezichthouder in beeld komt terwijl voorafgaand al diverse overleggen hebben plaatsgevonden.

Mevrouw **Verbeek** antwoordt dat de Provincie eerder in beeld komt maar dat ze pas de specifieke beoordeling kan doen nadat een raad de begroting heeft vastgesteld. Dan pas is bekend of de begroting gewijzigd is door amendementen. Op het moment dat de begroting is vastgesteld door de gemeente, kan de Provincie de formele toetsing doen.

De heer **Broere** begrijpt dat de Provincie pas aan bod kwam na de vaststelling van de begroting. Wat is dan de relatie met de ambtelijke en bestuurlijke overleggen?

Mevrouw **Verbeek** antwoordt dat ze 2 keer een bestuurlijk overleg heeft gevoerd. De Provincie heeft pas een formeel toetsingsmoment nadat de raad een begroting heeft vastgesteld, juist omdat er nog aanpassingen (amendementen) kunnen komen op een begroting.

De heer **Broere** zoekt een modus hoe dit volgend jaar voorkomen kan worden. Het codewoord is de communicatie en als die in het vooroverleg goed was geweest, had die 2% eruit kunnen gaan en meer zaken waarschijnlijk.

Mevrouw **Verbeek** is het eens dat dat een aandachtspunt is. Maar zoals al eerder is aangegeven: de punten waarop gecorrigeerd is, zijn onderwerpen van gesprek geweest. Dus dat zal in een vervolgtrajec een onderwerp zijn waarop door de gemeente Oudewater gelet moet worden, ook al wordt de begroting straks gewijzigd door de raad vastgesteld.

De heer **Broere** vraagt of de Provincie akkoord gaat met het repressief toezicht voor volgend jaar als de raad straks het raadsvoorstel aanneemt.

Mevrouw **Verbeek** antwoordt dat ze het meeneemt bij de besluitvorming en dat ze dan het college van Gedeputeerde Staten positief zal adviseren. Desalniettemin als de raad straks de begroting gewijzigd vaststelt, zal de Provincie voor het komende jaar voorwaarden gaan stellen aan het repressieve toezicht.

De heer **Van den Hoogen** geeft aan dat er voorafgaand aan het vaststellen van de begroting overleg is geweest tussen de gemeente en de Provincie. De Provincie heeft voorafgaand gezegd bepaalde aanpassingen te willen zien. Die zijn vervolgens toegepast. Dan begrijpt hij niet dat de begroting toch niet akkoord is aangezien er geen amendementen zijn aangenomen en de begroting niet gewijzigd is. Hij begrijpt niet wat er dan misgegaan is in de communicatie: dat ziet hij graag toegelicht.

Mevrouw **Verbeek** antwoordt dat deze posten ook in de vooroverleggen bekend waren. Bij de Provincie was er een ander beeld. De huurinkomsten kunnen pas definitief ingeboekt worden als er getekende huurcontracten zijn. Op het moment dat die er niet zijn, kan de Provincie die dus niet meenemen in haar beoordeling.

Wat betreft de amendering gaf ze zojuist hoe de reguliere procedure is en waarom de Provincie dan pas een formeel toets kan doen.

Mevrouw **Van Wijk** bedankt de gedeputeerde voor de toezegging dat Oudewater niet in aanmerking komt voor preventief toezicht mits straks het raadsvoorstel aangenomen wordt. Ze is van mening dat

een plan van aanpak nodig is en dat dat een belangrijke taak van de raad van Oudewater is om daar goed op toe te zien.

Mevrouw **De Vor** is ook verheugd over het voornemen dat het repressief toezicht wordt als de raad straks het voorstel aanneemt. Ze vraagt naar het plan van aanpak: is dat iets wat de Provincie naar de raad toestuurt of is dat iets dat ambtelijk vastgesteld moet worden?

Mevrouw **Verbeek** geeft aan dat de raad zelf een plan van aanpak moet schrijven. De Provincie zal wel samen met Oudewater bekijken welke onderwerpen dat moet bevatten. Dat zal ook in de toezichtsbrief staan die wordt verzonden. De Provincie gaat graag in overleg en zal desgevraagd de benodigde ondersteuning daarvoor leveren. Ze wacht af wat de raad van Oudewater straks gaat besluiten en zal deze besluitvorming betrekken bij haar advies aan het College van GS. Als het zo besloten wordt, zoals de raad aangeeft, verwacht ze een positieve brief te sturen, evenwel met afspraken voor het komende jaar.

4. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 20.20 uur en bedankt iedereen voor zijn/haar inbreng.

Gewijzigd/Ongewijzigd vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad van 11 februari 2016,

De griffier,

de voorzitter,

Drs. O.F. Matheijssen

mr. drs. P. Verhoeve